

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. július 20. szerda.

VII. ÉVFOLYAM, 166. SZAM.

Megtisztították a nők soraikat...

Julius 17-én fejeződtek be a falvakon a Romániai Demokrata Nők Szövetségének utolsó választásai, melynek során új vezetőség került a járási RDNSz szervezeteinek élére. Jóvá tették a hibákat, kiküszöbölték a múlt hiányosságait: eltávolították a vezetésbe befurakodott osztályelleneseket s ugyanekkor a szegény-parasztság asszonyai mellett helyet kaptak a vezetőségekben a középparasztság asszonyai, a munkások feleségei és a becsületes, haladózselemű értelmiségiek is.

A járási székhelyek ünnepi külseje, a lakosság lelkesedése is mutatta, hogy a választások döntő fontosságúak. A Román Munkáspárt vezetése és irányítása alatt dolgozó RDNSz választásain ott voltak mindenütt a Munkáspárt kiküldöttei, a Földmunkás Szakszervezet és a tömegszervezetek képviselői, jelképezve ezzel, hogy a nők munkája szorosan kapcsolódik a többi tömegszervezet munkájához, attól elválasztani nem lehet: hiszen a nők is a szocialista jövő építői, akárcsak a férfiak. A bukaresti központ és a megyék a legjobb aktivistákat küldték a járási székhelyekre, hogy elemezzék ki a választások jelentőségét és vázolják a szocializmus építésének további feladatait. Lelkeség, nyílt, őszinte szó, kritika és önkritikai szellem jellemezte a választásokat, kitűnő, sokatmondó eredmények a beszámolókat. Kitént, hogy a nők egy év alatt, a bizonytalan kezdeti lépések után hatalmas utat jártak be. Eredmények, konkrét számok bizonyítják ezt. De kiderült, hogy néhol még ma sem értékelik kellőképpen a nők munkáját, építő harcait. Sármaszon, mondotta Sarla Pogăcea, nu, a nagytárnai kiküldött, hogy az ő falujában a férfiak nem engedik dolgozni a nőket sem a szövetkezetben, sem más felelős helyen, gunyolják s akadályozzák az építő munkába való bekapcsolódásukat. Kulák befolyás alatt gondolkodnak ilyen maradi, reakciós módon az ottani dolgozó földművesek is, akik a háztartást és gyermeknevelést tartják a nők egyedül lehetséges munkaterületének.

Tudjuk, hogy ott, ahol az asszonyokat elnyomják, ott elnyomják a munkásosztályt is, s hogy a nők rabszolgasorsra szoros kapcsolatban van a dolgozók kiszármányolásával. A múlt bűnítő és reakciós gondolkodásmódját legyőző az asszonyok eszelekvő, aktív, harcra támaszkodással lehet csak szocializmus, majd osztály nélküli társadalmat, igazságra és munkára felépített társadalmat alkotni. Ezt a Szovjetunió, a világ leghaladottabb, élenjáró országának ragyogó példája mutatja legjobban, ahol a felszabadult nők a munka és tudomány, művészet és alkotás minden területén soha nem almodott eredményeket érnek el. E hatalmas építőmunkából, a szocializmus építéséből nálunk sem lehet kihagyni az ország lakosságának hatvan százalékát, a női tömegeket. Ennek tudatában szervezte meg a Munkáspárt a nők munkáját, ezért alakult meg több mint egy éve az addig külön dolgozó női szervezeteiből a RDNSz, mely ma már legjelentősebb tömegszervezetünk egyike.

Hatalmas ünnepségek voltak a Szovjetunióban a Szovjet Repülés Napja alkalmából

Vaszilevszkij marsall, hadügyminiszter napiparancsa

A sztálini légierő napján a szovjet nép csodálattal szerzett tudomást a sztálini solymok újabb sikereiről és a szovjet repülési technika és ipar újabb megvalósításairól. A lapok hosszú cikkekben számolnak be az ünnepségekről.

A „Pravda” Versinin légimarsall cikkét közli. A marsall hangsúlyozza, hogy az első repülőgépet a világon Maszajszi orosz tudós szerkesztette. Orosz tudósok vetették meg a léglökéses repülőgépek alapjait. A bolsevik párt vezetői, Lenin és Sztálin a szovjet hatalom első napjaitól gondot fordítottak a szovjet hadsereg megerősítésére, beleértve a légierőket is. A Szovjetunió légi nagyhatalommá vált.

A szovjet légierőknek a fasiszta német repülőket feletti fényes győzelmének kidomborítása után Versinin tábornagy rámutat arra, hogy az angol-amerikai háborús uszítók jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekeznek meghamisítani a második világháború eseményeit és eltulozni a saját légierők szerepét és fontosságát, ugyanakkor pedig lekicsinyelni a szovjet repülőerők erejét és szerepét.

A tények — bizonyító okmányok — tárgyilagos vizsgálatából kiderül, hogy az angol-amerikai légierőknek a második világháborúban nem az szerepük, hogy elpusztítsák a fasiszta Német-országot, hanem az, hogy megvédjék az amerikai monopolisták önző és aljas érdekeit. Még a háború befejező szakaszában sem bombázták az angol-amerikai légierők azokat a németországi ipari célpontokat, melyek az amerikai nagytőke érdekkörébe tartoztak,

hanem azokat az ipari centrumokat, ahová a Szovjet Hadseregnek kellett bevonulnia. A háború utolsó három évében a németek által épített 80.000 repülőgép közül 75.000-et a szovjet-német arcvonalon löttek le. A német légierők elleni harc nehezét így a szovjet repülőket viselték, ők határozták meg a második világháború eredményeit légi téren.

Egyébként a második világháború bebizonyította annak a feltevésnek hamis voltát, mely szerint modern háborút meg lehet nyerni csak légierőkkel, vagy csak tankokkal, vagy mindkettővel együttesen. A gyalogság alábecsülése az imperialista burzsoázának egypéval, hadseregével szembeni félelmét tükrözi.

Mintán nem állnak rendelkezésükre embertartóalkok és a marshallizált országokban keresnek ágyútöltelék, mértéktelenül eltulozzák a légi erők szerepét. Terveiket arra építik, mintha a Szovjetunió és a népi demokrácia országainak népeit megfélemlítő né az ugynevezett „atomháború”. Ezek az elképzelések teljesen hibás szempontból indulnak ki és pedig abból, hogy a háború eredményét egyetlen fegyvernem dönthetné el. A történelem ennek ellenkezőjét bizonyította be. Csak a sztálini hadászat talál helyes tudományos megoldást a háború eredményeire döntő tényezőkre kérésében.

Befejezésül Versinin tábornagy hangoztatja, hogy a Nagy Honvédő Háború befejezése óta eltelt négy év alatt a szovjet nép gazdasági életében elért sikereit alapján új sikereket valósított meg légiereje fejlesztésében is.

Légi disz-szemle Moszkvában

MOSZKVA. — (Agerpress.) A Tass-iroda jelenti: A szovjet nép és a fegyveres erő vasárnap ünnepelték meg a Szovjet Repülés Napját.

A Moszkva közelében lévő Tusino-i repülőtérén a déli órákban kezdődött meg a nagy légi parádé. Moszkva lakosainak százezrei gyűltek össze a repülőtérén.

A tüzéségi üdvölvések elhangzása után egymás után tűnnek fel a repülőgépek a derült égbolton, a zenekar pedig a Szovjetunió Himnuszát játsza. Az első repülőgépen egy hatalmas vörös zászló leng, melynek közepén Sztálin arcképe látható. Ezt a repülőgépet más gépek követik, melyek a szövetségi köztársaságok 16 lobogóját viselik. Amikor ezek a repülőgépek eltűntek a láthatáron, előbukkannak a Jak-18 típusú gépek. Tökéletes rendben repülve, a következő szavakat formálják ki az égen: „Dicsőség Sztálinnak”.

A Szovjet Repülés Napja alkalmából a Szovjetunió fegyveres erejének miniszterjuma a következő napiparancsot adta ki:

Elvtársak, pilóták, navigátorok, légi tüzerek és rádiósok, mechanikusok és mérnökök, repülőipari munkások!

Elvtársak, katonák és tengerészek, tiszték és tiszthelyettesek! Elvtársak, tiszték, tábornokok és tengernagyok!

Ma ünnepli a szovjet nép és fegyveres ereje a Szovjetunió Repülönapját és azokat az újabb sikereket, melyeket nagy vezetőnk és tanítónk, Sztálin elvtárs által a szovjet repülés elé állított feladatokat teljesítésében értünk el.

Üdvözöllek benneteket a nemzeti ünnep — a Szovjet Repülés

Napja alkalmából. Újabb sikereket kívánok a szovjet népek, a dicsőséges szovjet repülésnek és az összes repülőipari munkásoknak hazánk légi erejének megerősítésében.

A Szovjetunió Repülönapjának megünneplésére elrendelem: Ma, 1949 július 17-én, a szovjet repülés tiszteletére 20 ágyulóvész fog elhangzani hazánk fővárosában, Moszkvában és a szövetségi köztársaságok fővárosaiban.

Eljen a szovjet légi flotta!
Eljen a Szovjetunió fegyveres ereje!

Eljen erős hazánk!
Eljen a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja!
Eljen győzelmeink szervezője, a nagy Sztálin!

VASZILEVSZKIJ,
a Szovjetunió fegyveres erejének minisztere,
a Szovjetunió marsallja.

Az olasz nép nem fog az imperialisták oldalán harcolni

— hangsúlyozta Montagnana kommunista képviselő

RÓMA. — (Agerpress.) A képviselőház folytatta az Atlanti-paktum vitáját. Giuseppe Berti kommunista képviselő rámutatott arra, hogy maguk a parlamenti többség tagjai is kénytelenek beismerni a Marshall-terv csődjét. Ebből világosan kiténik, hogy az Északatlanti-paktum politikája szintén válságon megy át, ami az Egyesült Államok gazdasági válságának tulajdonítható. Az imperializmus ellentmondásai egyre élesebbé válnak: egyre hevesebb az összecsapás az amerikai és angol imperializmusok között. Elésedik az osztályharc is kebelükben. Az Egy-

sült Államokban az utolsó két hónap folyamán 850 sztrájk tört ki és a fémipari munkások általános sztrájkja küszöbön áll. Az elmúlt fél évben rendkívül megnőtt a munkanélküliek száma Amerikában s ugyanakkor a bérek estek, a trösztök profitja pedig emelkedett. Az Atlanti-paktum teljes csőd küszöbén álló politika eszköze.

Mario Montagnana kommunista képviselő szólalt fel azután és rámutatott arra, hogy a de Gasperi-kormány külpolitikája teljesen csődöt mondott, az országot egy szovjet-ellenes katonai tömbbe vitte bele a

nép többségének akarata ellenére. — Az egész nép tiltakozik az Önök politikája ellen, — fordult Montagnana a kormány tagjaihoz — és legyenek biztosak abban, hogy nem fog sikerülni Önöknek újabb büntös imperialista háborúba vinni az országot.

Ferrandi szocialista képviselő a nép békevágya megnyilvánulásának jelenségét hangoztatta és azt javasolta, határozatilag tiltakozzon a képviselőház az ellen, hogy katonai támaszpontokat engedjenek át idegen hatalmak számára.

A nők munkáját lebecsülni, azt szabotálni és akadályozni reakciós áramlat. Epp ezt akarták a multhban a vezetőségbe furakodott munkás- és népellenes elemek, amelyek szándékosan hátráltatták a munkát, terjesztették hamis híreket és igyekeztek mindenképpen kishívtani a nők szervezett és közösségi munkájának értékét.

A mostani RDNSz választásokon — mely szerves része az országban folyó tisztogatási folyamatnak — végleg eltávolították a szervezeteiből az oda nem való elemeket. A most megválasztottak becsületes, harcra, dolgozó nők, az országépítésnek, a hala-

dásnak, a szocializmusnak építő munkásai. Aktivitásaikkal, munkájukkal, becsületes magatartásukkal bizonyították a multhban rátermettségüket. Falujuk asszonyai, épp ezért, bizalommal és szeretettel veszik körül őket.

Asszonyok tízezreit mozgósította az országban a választás. Kolozsvárban már elkészültek az erre vonatkozó statisztikák. Erdemes a megye tükrében felmérni a választások jelentőségét. A megye 27 falujában 13 ezer 295 nő vett részt a járási székhelyekre meg-hívott kiküldöttek megválasztásán. A megye tíz járásából 1225 nő vett részt a járási

székhelyeken megtartott július 17-i választásokon, melyeknek tiszteletére dolgozó asszonyaink nagyobb, legsürgősebb feladatokban. Dolgoztak és eljöttek a választásokra, sokan 20–25 kilométeres távolságból. Ujjongó tapsuk, éljenzésük, felvilágított zászlós szekerük, zászló, szőlőből fakadó hozzászólásuk, egyhangú lelkesedésük bizonyította: teljes bizalommal várják az új járási bizottságok vezetése alatt a RDNSz közösségi munkájának még szebb kibontakozását. És ennek a munkának valamennyien nemcsak részesei, hanem harcosai is akarnak lenni.

MARTON LILI

IDEOLOGIAI MUNKA A SZOVJET ÜZEMEKBEN

A szovjet szakszervezetek, amelyek a kommunizmus igazi iskolái, minden alkalmat megragadnak arra, hogy a munkások és tisztviselők kommunista öntudatát fejlesszék. A szakszervezetek hozzásegítik a dolgozókat, hogy elsajátíthassák Marx-Engels-Lenin-Sztálin tanításait és kiirathassák tudatukból a polgári tökések maradványokat.

Nyilvánvaló, hogy a szakszervezeti keretek, megfelelő színvonalu

IDEOLOGIAI FELKÉSZÜLT-SÉG NÉLKÜL

nem teljesíthetnék ezt a fontos kulturális és nevelői munkát.

A krasznogorszi gépgyárban a szakszervezeti kollektíva rendszeresen tanul és képezi magát. Az üzem pártszervezete széleskörű szemínárium-hálózatot szervezett. A szemínáriumokban a Kommunista (b) Párt történetét és J. V. Sztálin életrajzát tanulják. Az üzemben még politikai iskolákat is létesítettek. Jelenleg számos kommunista és pártönkivüli tanulmányozza egyénileg a marx-lenini elméleteket.

Az ideológiai színvonal emelése iránti magatartás jellemzésére megemlíthetjük *Ernisev*, a gyár üzemi bizottsága elnökének példáját. Az üzem bizottsági elnök rendszeresen tanulmányozza a marxista-leninista klasszikusokat és állandóan bővíti politikai ismereteit. *Zlotnikov*, az üzemi bizottság alelnöke filozófiát tanul, *Dubov* és *Sumov*, az üzemi bizottság tagjai pedig a Kommunista (b) Párt krasznogorszi szervezete mellett működő marx-lenini tanulmánygyűjtemény előadásait hallgatják.

Az üzemi bizottság néhány tagja különböző tanulmányi köröket vezet. Így például *Ernisev* elnök, valamint a bizottság *Krednicenko* és *Anaszkín* nevű tagjai vezetik a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja történelmét tanító szemínáriumokat. *Ornis* pedig a filozófiai tanulmányi kört irányítja.

A szakszervezeti káderek

IDEOLOGIAI SZÍNVONALÁNAK EMELESE

tette elsősorban lehetővé ebben a nagyüzemben a politikai tömegnevelés fejlesztését. Az üzemi bizottság tagjainak felkészültsége nélkül ezt a munkát aligha lehetett volna elvégezni.

A politikai ismeretterjesztő munkában különböző eszközöket használnak fel. Így például ebédidő alatt naponta felolvassák az újságokat, majd az olvasottakat megvitatják. Ez a módszer egyike a munkások és tisztviselők politikai nevelése eszközeinek. Az üzem összes osztályán „Vörös Sarkokat” létesítettek, ahol a dolgozók mindig találnak újságokat és folyóiratokat. Ugyanítt tárgyalják meg a legfontosabb belső és nemzetközi eseményeket, valamint a művészet és irodalom időszerű kérdéseit.

A legutóbbi héten például a géposztály „Vörös Sarkában” az alábbi kultúresemények zajlottak le:

ISMERETTERJESZTŐ ELO-ADÁST

tartottak a szocialista állam nagyságáról és erejéről, a nemzetközi helyzetről, felolvasták *Liszenko* akadémiáinak a *Morgan-Welsmann*-féle elméletéről szóló írását, továbbá *Szimonov* „Juda Kravcsenko” című cikkét. Eredményes vitákat folytattak még a fásított vérdőrdő függönyök elültetéséről és más hasonló kérdésekről. A vita és az előadás anyagának változatossága igazolja, hogy a gyár agitátorai, a dolgozók sokoldalú érdeklődésének kielégítésére milyen átfogó módszereket használnak.

A fentebb emondottak azonban csak kis részét képezik a munkások és tisztviselők sorában kifejtett kommunista nevelő munkának. A munka java a brigádokban és műhelyekben folyik. Itt az agitátorok minden ebédidő alatt megbeszéléseket és felolvasásokat tartanak.

Az országban lezajló

MINDEN FONTOSABB ESEMÉNY

viszafüggik az üzemben, az agitátoroknak a kollektívák tagjai-

val folytatott vitáiban. Azon a napon, amikor az újságok közölték a krasznoholmszki *Csutkih* mester kezdeményezését a „legjobb minőségi brigád” megszervezésére, ebédszünetben *Szolovjeva* agitátornő vitát kezdeményezett, amely nem maradt eredmény nélkül. Néhány nap múlva *Szolovjeva* szektorában 6 brigád kezdett versenyt a „legjobb minőségi brigád” cím elnyeréséért.

Az üzem szerelőosztályában 45 agitátor működik, a mechanikai osztályok agitációs és propaganda munkát fejtenek ki. Ez a létszám megfelelő képet nyújthat arról, milyen erőfeszítéseket tesznek ebben az üzemben a munkások és tisztviselők ideológiai és politikai színvonalának emelésére. Számos példa igazolja a megfeszített, rendszeres munka eredményeit.

Az üzemi osztályok

KULTURBIZOTTSÁGAINAK MUNKÁJÁBAN

nagy szerepet játszanak a lektorátusok. Az üzem legjobb propagan-

distái egyben lektorok is. A vörös sarkokban tartott ismeretterjesztő előadásokon a munkások és a tisztviselők mindig nagy számban vesznek részt.

Számos üzemi osztályban havonta kétszer is készítenek falliújságot. Gyakran „*villámújságot*” is kiadnak. Az üzem „*Krokodil*” címmel satirikus lapot ad ki. A falliújságok a szocialista versenyek eredményeit, a sztahanovista elmunkások és újítók tapasztalatait ismeretik és bírálják azokat a hiányosságokat, amelyek akadályozzák a munka zavartalan menetét.

Az üzem klubjában szintén fontos tömegnevelői munka folyik.

Az üzemi bizottság a kultur tömegmunkát nagyszerűen megszervezte és újította otthonaiban. Ezzel a munkával három üzemi osztály bizottsága foglalkozik. Ezek a bizottságok irányítják az agitátorokat, mozgósítják az előadókat, akik hetenként háromszor ismeretterjesztő előadásokat vagy megbeszéléseket tartanak az otthonok „Vörös Sarkaiban”.

MILYEN LEGYEN

a jó történelmi színmű?

AZ ÚJ DARABOK

megvitatása során legutóbb az Irószövetség kolozsvári tagozatának drámai alosztálya történelmi színművet bírált. Mint a jelenlévő írók és színházi szakemberek egyhangúan megállapították: a megvitatásra kerülő darab a legértékesebb azok között a darabok között, melyek eddig az Irószövetség munkaközössége elé kerültek. Ismeretes, hogy e megbeszélések célja: építő kritikával, tanácssal, hozzászólással segíteni az író munkájában. Hogy az írói munka jobbátételében milyen jelentősége van e megbeszéléseknek, arra példa a legutóbbi vita is. Ennek során ugyanis az a vélemény alakult ki, hogy ha a darab írója, igen tehetséges, színpadtechnikai szempontból kitűnő, magas színvonalu, s irodalmi eszközökkel megírt történelmi színművét az itt elhangzott észinté, elvtársi tanácsok és bírálatok alapján átdolgozza, olyan darab kerülhet majd a kolozsvári színpadra, mely nemcsak idehaza, hanem az ország határain túl is méltón képviselheti a hiányzó magyar nyelvű, szocialista-realista történelmi drámát. Azt a drámát, mely-

nek Háy Gyulán kívül ma jórómán nincs magyar szerzője.

A TANULSÁGOS FELSZÓLALÁSOK

során — mint mozaikkép a kockából — fokozatosan kialakul az új, realista, szocialista szemléletű történelmi dráma. A darab hiányosságából kiindulva, elvi megállapításokon keresztül bontakozik ki a jelenlévők előtt annak a jövődó drámanak képe, mely az új szempontok szerint átirva, új, nagy lépést jelenthet színpadirodalmunk fejlődésében.

A darab ellen az az első kifogás, hogy a XVII-ik századbeli Erdélynek megfestése hü ugyan benne, de nincs kapcsolatban mostani harcunkkal. Az egyik felszólaló nagyon helyesen leszögezi, hogy bármit írunk, azt a dolgozó osztály szempontjából írjuk. Ezért a szerzőnek élesebben kell darabjában megmutatnia azt, hogy most háromszáz éve ki volt haladó és ki volt maradt, kik voltak a szembenálló felek a főurak, céhpolgárok, papság és jobbágyok s világlában.

A darab hőseit — ki a népért vívott harcában elbukott — többen jellemzik. Általános vélemény, hogy a hőst a népért vívott harcán keresztül kell népszerűsíteni. Így az érdemtelenül elfelejtett hős éppen ennek során népszerűsödik majd. A darab hőse elbukik, mert a reakció erői legyőzik. Azonban a haladó erőket képviselő hős elbukásának nem szabad pesszimizmust sugározni. Bukásában előre kell vetnie egy új korszak eljövételét, olyan korszakét, melyben célkitűzései, s a nép győzelme valóra válnak.

A JELENNEL VALÓ KAPCSOLAT

A lefontosabb a modern, haladászelemű történelmi dráma célkitűzésével között. A XVII. századbeli Erdélyt az osztályharcon keresztül kell megmutatni és feleleveníteni. A kort, melyben a főúri osztály nemcsak mint feudális nemes, hanem mint az osztrák elnyomók csatlósa és lakója is elnyomta a jobbágyokat. A kort elemző felszólaló *Alexej Tolstoj* Nagy Péterről szóló monumentális történelmi regényét említi példaként. E regény amellet, hogy a multat idézi a szovjet irodalom egyik kimagasló történelmi regénye, mely nem hasonlít polgári szerzők öncélú történelmi regényeihez. Miért nem? Mert szoros kapcsolatban van a jellel azáltal, hogy megmutatja és kielemezi Nagy Péter korának osztályharcát, a haladó és elbukó elemek küzdelmét.

Milyen legyen hát a történelmi dráma?

ÖSSZEGEZVE,

tömören Nagy István ezt így fejezi ki:

— Mai harcunkban segít, ha ismerjük a történelem lényegét. Marxista-leninista ideológiával kell szemlélnünk a történelmet, a leghaladóbb világnézet szűrőjén át. A történelmi drámának olyannak kell lennie, hogy különleges történelmi ismeretek nélkül is mindenki megérthesse a darab lényegét. Nem az fejezi ki a történelmi hűséget, ha ragaszkodunk a régi fóliánsok szövegéhez vagy sem, hanem az, hogy teljes hűséggel elevenítsük meg a korszakok osztályharcát, a haladó és haladásellenes elemek küzdelmét, melynek eredménye a történelem... Az osztályharcok történetét ismerve értjük meg: honnan jövünk, s azt, hogy miképpen kapcsolódik a jelen a multtal...

Végül a megvitatott darab szerzője fejezi be az ülést. Igéri, hogy rövid időn belül a felmerült szempontok szerint dolgozza át darabját, mely az Irószövetség segítségével azzá lehet, aminek való lennie kell: marxista-leninista szemléletű, haladászelemű történelmi drámának...

(—n.)

A Bolyai Tudományegyetem és a kolozsvári tudományos intézetek magukévé tették a RNK Akadémiájának HATÁROZATÁT

KOLOZSVAR. — A Bolyai Tudományegyetem és a kolozsvári tudományos intézeteinek tanárai és diákjai határozatot juttattak el a RNK Akadémiájának elnökségének. Az intézetek munkaközössége ebben a határozatban magukévé tették a RNK Tudományos Akadémiájának határozatát. A Bukarestbe küldött határozat szövege a következőképpen hangzik:

A ROMÁN NÉPKÖZTARSASÁG AKADEMIÁJA ELNÖKSÉGÉNEK.

BUKAREST

Mi, a Bolyai Tudományegyetem, a Magyar Művészeti Intézet, Mezőgazdasági Intézet Magyar Szekciójá, a Gépészeti Intézet Magyar Szekciójának tanári kara és hallgatói a Román Népköztársaság Tudományos Akadémiájának határozata és a Román Népköztársaság Tudományos Akadémiájának elnöke beszédének megvitatása alkalmával magunkévé tettük az ezekben a dokumentumokban foglalt irányvonalat.

Vállaljuk, hogy elszántan harcolunk az imperialista, antidemokratikus tábor szolgálatába szegődött polgári álkultúra kozmopolita, tudományellenes és hazafiatlan irányzatai ellen; hogy fokozzuk éberségünket és minden erőnkkel küzdünk a kozmopolitizmus és a burzsoá kultúra előtti hajlongás megnyilvánulásai ellen és gondolkodásmódunkból is kiküszöböljük a polgári és kispolgári maradványokat;

hogy a munkásokosztály oldalán odaadással dolgozunk új formájában nemzeti és tartalmában szocialista kulturánk kifejlesztéséért, testvéri egységben a kultúra és tudomány román művelőivel és harcosaival.

Kitartóan dolgozunk azért, hogy elsajátítsuk az egyedüli igazi tudományos világnézetet a marxizmus-leninizmust, mely biztos módszert adja a népet hűségesen szolgáló a természet és társadalom törvényszerűségeit felismerő, a megismerést a cselekvéssel összekötő tudomány kivirágztatásának.

Példát veszünk a szovjet tudósok áldozatkész munkájáról és eredményeiről, tanulunk a békét és haladást szolgáló egyszerű tapasztalataikból és vívmányaikból, mivel a szovjet tudomány példakép számunkra saját tudományunk kifejlesztésében.

Harcolunk népünk kultúr színvonalának emeléséért, hogy ezáltal is hozzájáruljunk a Román Munkáspárt vezetése alatt a szocializmus felépítéséhez drága hazánkban, a Román Népköztársaságban.

TANÜGYI TÁJÉKOZTATÓ

Alább folytatjuk a szakiskolák ismertetésének közlését:

A FAIPARI SZAKISKOLÁK

is rendkívül fontos szerepet töltenek be a szocializmus építésénél.

Horváth István:

ÁRAD A FALU

— Allami Könyvkiadó Bukarest —

Horváth István ezzel a versciklusával fejlődésének új szakaszához érkezett. Levették a szemléletének korábbi hibáit, a versekben már a világosan látó ember és a dolgokat a maguk valóságában kifejező költő szelével meg s ad hirt arról a nagymértékű változásról, amely a falu s falvak dolgozó népének életében fejlődésünk természetes következményeként az utóbbi időben végbement.

A versciklus tulajdonképpen egy hazalátogatás élményeit rögzíti s így az egyes versek vallakozó, a mondanivalóhoz simuló formái ellenére is összefüggő egységet alkot s a művészi értelemben vett verses riport műfajához tartozik. Ahogy közeledik faluja felé a költő s ahogy megérkezés után elmerül a falu életének áradásában, úgy tárja elénk emlékeiben és a ma valóságain keresztül a háború még mindig fel-felbukkanó nyomait, a kulák kizsákmányolást s az itt-ott még mindig kiütözött maradiságot, de ugyanakkor a maga friss áradatával mindent elborító új élet lelkesítő jelenségeit is, a földműves embernek azt a kialakulóban lévő öntudatos, harcos típusát, aki már műveli magát, gyűléseken hadakozik, a Párt irányításával szervez és felvilágosít, telefont vezet be a faluba, önkéntes munkában vesz részt, építi a maga és faluja jobb jövőjét Horváth István versciklusa irodalmunk fejlődésében jelentős állomás. (64 oldal, ára 25 lej.).

Ezekben az iskolákban a fafeldolgozás gyakorlati részét éppen ugye elsajátítják a tanulók, mint az egyes fajták ismeretét. Az iskola elvégzése után azonnal állást kapnak fafeldolgozó üzemekben. Kolozsváron a Terhes Gyula-utca 2. sz. alatt van — magyar tagozattal is működő — faipari szakiskola. A többi faipari szakiskola Bukarestben, Aradon, Karánsebesen, Csíkszeredán, Szatmáron és Marosvásárhelyen működik. Az utóbbi három városban az iskolának magyar tagozata is van.

AZ ÉPÍTÉSÜGYI MINISZTERIUM HATÁSKÖRÉBE

több szakiskola tartozik. Így például az utépitő szakiskola, amelyben a diákok a legmodernebb utak építési módjait tanulják meg s mint utépitő technikusok kerülnek ki az iskolából. Ilyen szakiskola Bukarestben, Iasiában, Krajóvában és Suceavában működik.

Ugyancsak ennek a minisztériumnak hatáskörébe tartoznak a vízműszakiskolák is, melyek Temesváron és Konstancában működnek, az építkezési technikai iskolák, melyek Bukarestben, Kolozsváron és Brassóban találhatóak, valamint a szerelési-technikai iskola, mely Bukaresiben van.

KOHÁZSÁTI SZAKISKOLÁKBAN

tanulja a fiatalok a kohászati ipar szaktárgyait, gyakorlati és elméleti kérdéseit. Ilyen szakiskola Brassóban, Hunyadon és Resicán működik.

A TITO-KLIKK

a dolgozók bőrre és Jugoszlávia gyarmatosítására az imperialistákkal paktál

Londoni jelentések szerint az áruló trockista Tito londoni követe tanácskozásokat folytatott Hendersson angol külügyi államtitkárral. A „Telepres“ ezzel kapcsolatban a következőt jelenti:

Politikai körökben az a nézet alakult ki, hogy a brit részről Jugoszláviának juttatandó hitelekkel együtt Jugoszlávia „közvetett Marshall-segélyben“ is részesül. Egy newyorki „Telepres“-jelentése szerint az ottani üzleti körök hangoztatják az angol-jugoszláv megbeszélések bevezetőül szolgálhatnak arra, hogy Jugoszláviát „félíg marshallizálják“. Jugoszláviában ezidőszent több amerikai kereskedelmi küldöttség tárgyal. A jugoszláv hivatalos körök álláspontja a tárgyalásokkal kapcsolatban igen kedvező.

A nyugati imperialisták lapjai már nem is csinálnak titkot az árulóvá aljasodott Tito-klikk bünsz felajánlásából és leplezetlen nyíltsággal fogadják Jugoszlávia árulóit többi szolgálók közé. „Az amerikai diplomták — írja a „Newyork Herald Tribune“ —, kedvezően kezelik Titoék hitelkéréseit.“

A hazaáruló Tito-klikk Jugoszlávia gyarmatosítására paktál az imperialistákkal. Az árulóvá züllött jugoszláv vezetők és imperialista gazdák azonban a jugoszláv tömegek nélkül csinálják terveiket. Az igazi hazafiak a kommunista eszmékhez hű jugoszlávok vezetésével Jugoszlávia népei keresztül fogják huzni az imperialisták és hazaáruló jugoszláv szolgálók számításait.

Milyen okmányokat kell benyújtani a nyugdíjkéressel?

KOLOZSVÁR. — A munka- és népjólétiügyi minisztérium Nyugdíjigazgatósága 1949 május 23-án kelt 16.241. számú körrendeletével szabályozta a nyugdíj iránti kérések érdemi elintézésének módját és meghatározta azokat az okmányokat, amelyeket a kéréshez csatolni kell.

A miniszteri körrendelet értelmében a nyugdíjkéresek az ideiglenes bizottságok mellett működő munka- és népjólétiügyi ügyosztályok az 1949 január 1-én megjelent, az Állami Társadalombiztosítás szervezéséről szóló 10. számú törvény rendelkezéseinek megfelelően intézik el. Ennek megfelelően, abban az esetben, ha a fizetéses alkalmazotk megfelelnek mindazoknak a követelményeknek, amelyeket az Állami Társadalombiztosításról szóló törvény előír — amelyek rendelkezéseit egyébként lapunk előző számaiban már részletesen ismertettünk — nyugdíj iránti kéréseiket akár közvetlenül az illetékes bizottságok munka- és népjóléti ügyosztályaihoz, akár utolsó szolgálati helyük szerint illetékes intézményhez vagy vállalatához nyújthatják be. A vállalat vagy intézmény a kérelmet köteles a szükséges okmányok-

kal együtt a vállalat székhelye szerint illetékes megyei ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztályához felterjeszteni. A megyei ideiglenes bizottság munka- és népjólétiügyi ügyosztálya felülvizsgálja a beérkezett nyugdíj iránti kérést és abban az esetben, ha az ügycsomót a szükséges okmányokkal felszerelve érdemi elintézésre alkalmasnak találja, a nyugdíj megállapítása végett felterjeszti azt a minisztérium mellett működő nyugdíjigazgatósághoz.

A nyugdíj iránti kérést öregség, rokkantság vagy családfenntartó elváltatása esetén lehet benyújtani, úgy, amint azt az Állami Társadalombiztosításról szóló törvény is előírja.

Akár öregségi, rokkantsági, vagy ha a családfenntartó elhalálása esetén kér nyugdíjat valaki, a nyugdíj iránti kéréshez a következő okmányokat kell csatolni eredetiben vagy hiteles másolatban: (Hiteles másolat alatt a közjegyzőleg vagy a bíróság jegyzői hivatala által hitelesített kiadványt kell érteni.)

1. A születési anyakönyvi kivonatot.
2. Bizonyítványt a munka mezején eltöltött időről. A munka mezején

eltöltött időt munkakönyvvel, társadalombiztosító könyvcskével, vagy az intézmény, államosított vagy magánvállalat által kiállított bizonyítvánnyal lehet igazolni. A mezőgazdasági alkalmazottak a munka mezején eltöltött időt a járási vagy községi ideiglenes bizottság által kiállított bizonyítvánnyal kötelesek igazolni. A munka mezején eltöltött időt az illetményadó befizetését igazoló nyugtával, a köztisztviselők pedig a nyugdíjtörzslappal is (fiša de pensie) igazolhatják. A szakszervezetek által kiállított igazolványokkal is igazolható a munka mezején eltöltött idő.

3. Bizonyítvány arról, hogy a kérelmező szolgálati idejének utolsó 12 hónapjában mennyi volt az illetménye. Ezt az igazolványt a vállalat vagy intézmény adja ki, mégpedig az a vállalat vagy intézmény, amelynél a dolgozó a nyugdíjjogosultság előtti 12 hónapban dolgozott.

A szolgálati idő utolsó 12 hónapjának fizetése az a pénzösszeg, amelyet a nyugdíjra jogosult munkájának ellenértékeképpen havonta bruttó összegben kapott. Az 1949 január 1-től azt az összeget számítják be, amely után a vállalat vagy intézmény a társadalombiztosító járulékot fizette az alkalmazott után. Nem számíthatók be a szolgálati idő utolsó 12 hónapjának illetményébe a következők:

- a) a rendkívüli munkáért kapott jutalmak;
- b) a kiszállási vagy költözködési költségek;
- c) pénzben kifizetett segélyek és hasonló juttatások.

A fenti okmányokon kívül, amelyeket minden nyugdíjkéresez feltehetően csatolni kell, vannak olyan okmányok is, amelyek a nyugdíjjogosult személye szerint esetenként változnak, mégpedig:

1. A rokkantsági nyugdíj megállapítása iránti kéréshez csatolni kell az orvosi bizottság által kiállított jegyzőkönyvet, amely megállapítja a munkaképtelenséget és a rokkantsági fokot.
2. A családfenntartó elvesztése esetén járó nyugdíj megállapítása iránti kéréshez a fenti okmányokon kívül még a következőket kell csatolni:

- a) az elhunyt családfenntartó halotti anyakönyvi kivonatát;
- b) az utódok születési anyakönyvi kivonatát.

Az örökbefogadott gyermekek az örökbefogadási okmányt, a törvényes gyermekek pedig kötelesek csatolni a szülők házassági anyakönyvi kivonatát is. A törvénytelen gyermekek az 1949 április havában megjelent 130. számú rendelettörvény értelmében elismerésüket tartoznak igazolni.

c) Iskolai bizonyítványt abban az esetben, ha a 16. életévüket betöltött gyermekek iskolába járnak.

d) Ha az elhunyt nyugdíjas volt, csatolni kell a nyugdíjmegállapító végzést is.

A spanyol nép tovább harcol

Tegnap mult tizenhárom éve, hogy a hóhér Franco, a háborús uszító imperialisták ügynöke, Hitler és Mussolini segítségével zendület kezdett a spanyol nép törvénytelen kormánya és köztársasági rendszere ellen.

Franco sötét mesterkedésének háttérben az imperialisták aljas tervei húzódtak meg, akik már 1931-től kezdve, a spanyol királyság megdöntése óta aggodva figyelték Spanyolország demokratizálódását. Az 1936-os februári választások és azoknak eredményei bebizonyították, hogy a spanyol nép, melyet az egykori nagyföldesuri elnyomó rendszer a végsőkig kiszákmányolt — a Spanyol Kommunista Párt programját magáévá tette és a munkásosztály éharcos pártját győzelemre juttatta. Eppen ez fájt a nemzetközi nagytőkének, a londoni és washingtoni bankháznak és trösztöknek, továbbá a velük érdekközösségben lévő német és olasz fasisztáknak. Tudták, hogy a Spanyol Kommunista Párt vezette Spanyolország az imperiáliszmus és fasiszmus elleni harc kemény bástyájává válhat s mint ilyen mind gazdasági, mind politikai és hadászati szempontból sötét tervek számára örökre elveszett.

A nyugati külügyminisztériumokban hangzatos nyilatkozatok hangzottak el, melyekben „felelős“ kormányférfiak ünnepelesen fogadalmat tettek, hogy távol tartják magukat a spanyol kérdéstől és szigorúan „benemavatkozás“ politikája mellett tartanak.

Nemsokára mind a spanyol nép, mind pedig a haladó világ közvéleménye megismerhette a nyugati nagyhatalmak és a fasiszták „benemavatkozási“ politikáját és annak szörnyűségeit. A spanyol nép önjereje tá-

maszkodva kezdte meg a harcot a világ összes reakciós erőitől támogatott zendülő Franco és bandája ellen.

Egyedül a Szovjetunió volt az a hatalom, amely hűen következőes békepolitikájához, sürgette az együttes biztonság politikájának alkalmazását a fasiszta támadókkal és nyugati pártfogókkal szemben.

A hős spanyol nép fegyvertelenül, közel három éven át folytatta kemény harcát a fasiszta bandák ellen s végül is átmenetileg a túlerő győzött s a szabadságra vágyakozó spanyol nép Franco véres önkényuralmának az igája alá került.

A spanyol nép azonban nem esüggött el s azóta is folytatja kemény harcát Franco és hóhér uralma ellen. A harc élén a Spanyol Kommunista Párt áll s a végsőkig kiszákmányolt spanyol dolgozók, a szörnyű elnyomatás alatt szenvedő spanyol parasztk sulyos áldozatokat hozva támogatják a munkásosztály éharcos pártjának kemény küzdelmét.

Az eltelt 13 év alatt az imperialisták is levetették álarcukat s a Franco-kérdéssel kapcsolatban beigazolódott, hogy ők voltak, akik annakidején a fasiszták segítségével támogatták a véreskezű diktátor uralomrajutását. De nemcsak akkor támogatták, hanem támogatják ma is, azért, hogy a spanyol nép kifosztásában Francoval osztozkodhassanak és Spanyolországot aljas háborús terveikhez támaszpontul használhassák fel.

A spanyol nép azonban tovább folytatja a kemény harcot, mindaddig, amíg el nem űzi a hatalomról az imperialista-bérene Francot és meg nem dönt rémuralmát. A spanyol nép tudja, hogy kemény harcát a világ haladó erői támogatják.

Országos egészségvédelmi hálózatot építenek ki

BUKAREST. — Az elmúlt napokban a fővárosban megtartott értekezleten Márza Vasile dr. közegészségügyi miniszter nyilatkozott a kormány egészségügyi politikájáról.

A közegészségügyi miniszter előadása kezdete annak a nagyszabású akciónak, amelynek az a célja, hogy szovjet mintára gyakorlati kutató intézeteket és egészségügyi kádereképző intézeteket létesítsenek. Ezt az akciót Bukarestben kezdik meg, ahol számos új kórházat, laboratóriumot és egészségházat, továbbá olyan orvosi rendelőköt létesítenek, amelyekben a beteget a bajmegállapítástól felépüléséig megfigyelés alatt tarthatják.

Márza Vasile dr. közegészségügyi miniszter előadásában ismertette a Román Munkáspárt és a kormány nagyszabású egészségügyi teljesítményeit. Az eddigi intézkedésekkel az ország valamennyi közegészségügyi intézményét a dolgozó tömegek szolgálatába állították. Beszédében említette azokat a hadjáratokat, amelyeket a közegészségügyi minisztérium a különböző társadal-

mi és járványos betegségek leküzdésére eddig sikerrel folytatótt és hangsúlyozta, hogy nagy szükségünk van olyan kutató intézetekre, amelyek a helyszínen azonnal akcióba léphetnek. Ehhez azonban elsősorban új kádereket kell kiképezni. A létesítendő tudományos kutatóintézeteknek az egész ország területén fiókintézetek lesznek. Igy anya- és gyermekvédelmi intézetek, orvosi és gégeintézetek, rákkutató intézetek, tüdőgyógyászati intézetek és a tüdőbaj leküzdésére szolgáló intézetek létesítenek. A közegészségügyi miniszter ismertette ezeknek az intézményeknek a működési tervét és jelentőségüket az ország közegészségügyi fejlődése szempontjából.

— Biztosak lehetünk abban — mondotta befejezésül Márza Vasile dr. közegészségügyi miniszter —, hogy az ideiglenes bizottságok segítségével a tömegszervezetek és az önközmozgósításával jó közös erőfeszítéssel nemcsak teljesítjük, hanem tulszárnyaljuk célkitűzéseinket és a munkásosztályt védelmező és szolgáló hatalmas egészségügyi intézményeket létesítünk.

Tüntetések Hollandiában

HAGA. — (Agerpress.) Mint ismeretes, a holland parlamentben megkezdődtek az Eszkatlanti-paktum vitáját. A béke híveinek hollandiai szervezőbizottsága üzenetet intézett a parlament tagjaihoz, melyben rámutat arra, hogy a paktum lábbal tiporja az Egyesült Nemzetek alapokmányát, melyet Hollandia is aláírt. Az Eszkatlanti-paktum részét jelent a békére és újabb szenvedéseket hozni emberek millióira,

ezért azt nem szabad megzavarni. Rotterdamban nagyszabású tüntetést rendeztek a dolgozók az Eszkatlanti-paktum ellen. „Le az Eszkatlanti-paktummal! Béke akarunk!“ — Ilyen jelzésekkel vonultak fel munkások ezrei. A rendőrség megtiltotta a tüntetőket és többeket letartóztatott. Amsterdamban gyűléseken tiltakoztak a dolgozók a paktum ellen és követelték annak lezavazását.

A TERV HIREI:

RESICA.

El hónap elején a Resica-üzemek munkásai és technikusai versenyt szerveztek az egyes osztályok között a termelés színvonalának emelésére. Kötelezettséget is vállaltak három gőzgép elkészítésére petroleumparunk számára. A verseny lelkesítő hatására a gépgyár munkásai és technikusai 12 munkanap alatt megépítették, kipróbálták és el is küldték a verseny során elkészült gőzgépet. Az esemény tiszteletére ünnepséget rendeztek, melyen kitüntették a legjobb eredményt elérő munkásokat, akik újabb kötelezettséget vállaltak, hogy határidő lejártá előtt elkészítik a még hátrahagyott két gőzgépet és a többi tervekbevet petroleumpari gépkatrézeteket.

NAGYVÁRAD.

Az Ifjúsági Világkongresszus tiszteletére a „Május 1“ szörnygyár ifjai Nagyváradon első ízben megalakították az ifjúsági brigádot. A konfekció osztályon három brigádesort alakult, melyek egymást versenyre hívták. A versenyfeltételeket a brigádfelvezők közös megegyezése folytán állapították meg, melyeknek főbb pontjai a termelés tulszárnyalása, a holtidő kiküszöbölése, hulladék csökkentése, munkafegyelem és minőség megjavítása.

Az ifjúsági brigádok megszervezésével az ifjak igyekeznek biztosítani az Állami Terv megvalósítását, továbbá közös munkával és lendülettel biztosítani országunk újépítését.

BRASSÓ.

A „Vörös Lobogó“ posztógyár egyes osztályai 10—20 százalékkal lépték túl a második negyedév előirányzatait. Ezt az eredményt a helyesen beosztott munkának, a fokozott figyelemnek és a hulladékcsökkentésnek köszönhető. Így a fonóban 5,2, a szövődében 21 százalékkal csökkentették a hulladékot az első évnegyedhez viszonyítva.

A munka fokozására a „Vörös Lobogó“ gyárban is megkísérelték a két szövődégen való munkát. A kísérlet kitünően bevált. Június hónapban három munkás dolgozott két szövődégen, akik normájukat valamennyien több mint 100 százalékkal lépték túl. Boreca Constantin 117, Vogel Izsák 109, Botezatu Mihail 103,4 százalékos normatúllépést ért el.

A nagyszerű eredmények láttán a kételkedők véleménye is megváltozott. Sokan közülük maguk kérték, hogy ők is két szövődégen dolgozassanak.

Az eddigi meleg légtömegek helyébe most az Óceán északi részéről származó hidegebb légtömegek nyomolnak Közép-Európa felé, Anglián és az Északi-tengeren át, záporosodást, zivatarokat okozva. — Európa déli felében változatlanul tart a meleg.

Erdélyben hétfőn többfelé volt kisebb záporosó, helyenként zivatar. Kolozsváron délben 26 fok, este 9 órakor 18 fok volt, a légnyomás 761 mm., gyengén süllyedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDOJÁRÁS SZERDA DÉLIG: Mérsékelt szél, napközben felhőképződés, többfelé záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

A PÉNZÜGYI HATÓSÁGOK rendelkezésére álló adónyilvántartásból nem tűnik ki az, hogy kik azok a háztulajdonosok, akik fizetési alkalmazzottak vagy nyugdíjasok, egy lakóház ingatlantulajdonos-e, amelyet csak egymaguk vagy családjukkal laknak, vagy egy teleknek tulajdonosai-e. Ezért annak megállapítására, hogy az adóamnestia-törvény rendelkezése alá tartoznak-e, 1949 július 23-ig, szombatig, kötelesek lakhelyükhöz illetékes adóhivatalnál írásban nyilatkozatot benyújtani. A nyilatkozatnak a következő adatokat kell tartalmaznia: Csak egy lakóháznak tulajdonosa, amelyet csak egyedül lakik (fel kell tüntetni a lakásban lakó összes személyek nevét, rokonsági fokot, foglalkozását és azt, hogy fizetnek-e lakbért). A nyilatkozathoz csatolni kell egy igazolványt is, amelyből kitűnik az, hogy a háztulajdonos fizetési alkalmazzott, vagy nyugdíjas. Ezt az igazolványt a fizetési alkalmazzott munkahelye szerinti illetékes hivatal vagy intézmény adja ki.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó R. T.
Szerkesztőség: Szabadság-tér 23
Telefon: 15-35
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31
Telefon: 19-11

Hírek

VILÁGOSSÁG

Felölös szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt
Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

Szelgalatos Gyógyszertára

JULIUS 19-ÉN, KEDDEN:
4 számú állami gyógyszerár (vált Csillag), Dózsa György-utca 36. sz., 6. számú állami gyógyszerár (vált Orangyal), Malinovszki-tér 1. szám, 9. számú állami gyógyszerár (vált dr. Elekes), Mócok-utja 110. szám, 10. számú állami gyógyszerár, (vált Orient), Móricz Zsigmond-utca 1. szám (Vágóhid), 14. számú állami gyógyszerár, Deportáltak-utja 59. szám (Irisz-telep).

Olaszország demokratikus erőinek sorozatos győzelmei: a kommunista és szocialista jelöltek előretörése az országgyűlési és községi választásokon, a Szocialista Párt baloldali vezetésének biztosítása, az olasz földmunkások sztrájkjának győzelme — mindez erősen nyugtalanítja az olasz és a nemzetközi reakciót. Sulyos kudarcot vallott a reakció a szakadár Saragat működésével kapcsolatban is. Saragatnak a „demokrata” és „szocialista” szerepében kellett volna eltéríteni a dolgozókat az igazi harctól és ugyanakkor hangoskodó alszocialista frázisokkal álcázni De Gasperi de-

SARAGAT — az „elhervadt vörös szegfű”

mokráciaellenes kormányrendszerét. Nem hiába mondotta Nenni, hogy „Saragat a vörös szegfű szerepét játssza De Gasperi fekete ruhájának gomblyukában”.

A „vörös szegfű” azonban rövidesen elhervadt. A dolgozók felismerték, hogy a Saragat által ígért hirhéd, „harmadik” ut a valóságban az amerikai imperializmus kiszolgálásának útja. Sa-

ragaték válságba jutottak, pártjukon belül különböző „áramlatok” keletkeztek. A reakció most újabb kísérlettel állt elő: megkísérli a nevetésgesen kevés követővel rendelkező Romita, Silone és Saragat pártcskáját újra egy pártha egyesíteni és az angol „munkáspárti” kormány kíségető szervének, a COMISCO irányítása alá rendelni.

Akármi lesz is a reakció fondorlatainak eredménye, alapvető gondolatát nem tudja végrehajtani: Olaszország népi tömegei a kommunistákat és a velük szövetségben álló baloldali szocialistákat követik.

UJ RATA társasgépkocsijarat a Kolozsvár—Szamosfalva—Aranyos-szentmiklós—Apahida vonalon. A társasgépkocsik Kolozsvárról indulnak reggel 6 óra 30 perckor, délnen 12 órakor és délután 4 óra 30 perckor. Apahidáról indulnak reggel 7 óra 15 perckor, délután 2 órakor és este 7 órakor. A társasgépkocsik kényelmesek, a viteldij pedig olcsó.

MENTESÍTETTÉK A LÁTTAMOZÁS ALÓL a folyó évre a vadászfegyver tartási és viselési engedélyeket. A kolozs megyei vadásztársaság július 12-én kelt 99. számú átirata értelmében, az erre az évre kiállított vadászfegyver tartási és viselési engedélyek azonban csak úgy érvényesek, ha tulajdonosaik az 1949. évre kiállított vadászfegyverrel is rendelkeznek. Ezért, valamennyi vadászfegyver-tulajdonos, akinek fegyvertartási és viselési engedélye van, saját érdekében, augusztus 1-ig bezárólag jelentkeznie a megyei vadásztársaságnál, hogy a tagsági díj kifizetése után megkaphassa az 1949. évre érvényes vadászfegyvert. A belügyminisztérium a 18. életévét betöltött személyek részére is engedélyezte a fegyvertartási és viselési engedély kiadását.

KIZÁRTA SORAIÓBÓL a MNSZ felvinci szervezetének végrehajtóbizottsága mindazokat, akikre rábizonyult, hogy még mindig kizsákmányolók vagy a multban kizsákmányolók voltak. A július 10-én megtartott taggyűlésen Lozsádi Domokos a Jánosé, Lozsádi Domokosné, Lozsádi János a Jánosé, Nagy Zsigmond a Zsigáé és Szabó István tagokat kizárták a szervezetből — írja Schönauer József levelezőnk.

LEZUHANT EGY HOLLAND utasszállító repülőgép Bombay közelében. A repülőgépen 36 utas és 8 főnyi személyzet tartózkodott. A szerencsétlenség alkalmával mind a 44 személy életét veszítette.

* KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS. Hálas köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik drága halottunk: Szcenczei József elhunytá alkalmával bármilyen módon részvételüket nyilvánítták. A gyászoló család. 5036

ELŐKÉSZÍTŐ TANFOLYAM A MUNKÁSLICEUMBAN. A Munkáslíceum igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy a szeptemberi felvételi és magánvizsgákra minden osztály részére előkészítő tanfolyamot rendez f. hó 18-tól, mindennap 18—21 óra között. Jelentkezni az Igazgatóságnál. Tkv.

Világosság sport

Atlétáink diósgyőri szereplése bizonyítja:

Jó uton halad a Román Munkáspárt vezetett RNK sportja!

A mult hagyományai végleg szakított, új alapokra fektetett sportunk újabb nagy diadalt aratott. Atlétaválogatottunk a baráti magyar nép fiaival vívott mindvégig izgalmas küzdelmet. A versenynek méltó színhelye volt: Diósgyőr a nagy ipari központ, a magyarországi szocialista munkaversenyek megindítója. A diósgyőri, miskolci és a többi környékbeli dolgozók előtt mutatkozott be a RNK atlétaválogatottja.

Népi demokráciánk a felszabadulás óta hatalmas arányokban lendítette fel az egész román sportot és elsősorban a meglehetősen elmaradt atlétikát. Nyugodtan mondhatjuk: atlétikában négy év alatt 20 év mulasztásait pótoltuk. Atlétáink fejlődéséről az elmúlt években és az idén is többször meggyőződhattünk. Elvonalbeli versenyzőink mellé felnőtt már az utánpótlás is.

A Román Munkáspárt Határozata szellemében dolgozó Népsport Szervezetünk és az Atlétikai Szövetség Európa egyik legjobb edzőjét, a budapesti Farkas Máttyást szerződtette, hogy a kétségkívül tehetséges fiatalágunk egyetlenegy, nagy eredmények elérésére képes reménysége el ne kallódjon. Ugy férfi, mint női atlétáinkat hónapokig tartó edzőtáborba küldte, hogy a lehető legjobb, legteljesebb felkészültséggel nézhessenek a rájuk váró feladatok elébe.

Az áldozat, a felkészülés nem volt hiábavaló. Flaink nagyszereiben álltak meg helyüket az Európa legjobbjai közé számító magyar atlétákkal szemben. A magyar atlétika nagyobb multra tekinthet vissza. Egyelőre több náluk a kiemelkedő klasszis. Kiheverte már

a háború csapásait és ismét fejlődésnek indult.

De atlétáink megmutatták orosz-lánkörmeiket. Legnagyobb erényük hihetetlen küzdőképességük, amelylyel már elveszítettnek látszó versenyt is meg tudtak nyerni. Gondoljunk csak Talmaciu remek 800 m-es futására, ahol a célegyenesben hajrázta le az addig vezető magyarokat. Dumitrescu is csak küzdőképességének köszönheti, hogy fölényesen verte a legjobb magyar gátfutókat. Hozzá hasonló remek teljesítmény volt Truica és Kiss László remek 400 m. gátfutása, ahol maguk mögött hagyva a nemzetközi versenyeken edzett magyar futókat, pompás eredményükkel mindketten sokkal jobb időt futottak a régi országos csucsnál. Dumitru Constantin csak centiméterekkel verte a rutinos Bonyhádyt, a magyarok harmadik kalapácsdobóját. Itt is nagy szerepe volt a küzdőképességnek. De a többi számokban, ahol megelőzték fiainkat magyar barátaink, ugyancsak helytálltak atlétáink és

csak a nagyobb tudás előtt hajtottak tétet.

Sóter, Raica és Baboe győzelme előrelátható volt, viszont kellemes meglepetést szerzett fiatal hárommasugrók, Baruch.

Atlétacsapatunk szereplése újabb tanubizonyosága fiatalágunk akaraterejének és tehetségének, amelylyel népi demokráciánk fiatal sportját a határokon túl, a Román Munkáspárt vezetett dolgozó népünk erejéhez méltóan tudja és akarja képviselni.

Tulzás nélkül állíthatjuk: a RNK válogatott csapata Európa egyik legküzdőképesebb atlétacsapata!

SZATMÁR. — A Vivó Szövetség az 1949. évi országos női és férfi tör. és kardvívóbajnokságokat ez évben Szatmáron rendezte meg. Erre a nagyszabású versenyre a Vivó Kerület már hetek óta készül, melyen az ország 70 legjobb női- és férfi vívója vesz részt. Az ötnapos verseny küzdelmei kedden reggel kezdődnek meg, a következő beosztásban:

Július 19-én, kedden reggel 9 órakor: férfi törvényes osztagozói. Szerdán reggel 8 órakor: a férfi kardverseny osztagozói. Csütörtök reggel 8 órakor: női törvényes osztagozói. Délután 4 órakor: férfi törvényes középöntő. Szombaton reggel 9 órakor: női törvényes középöntő. Délután 4 órakor: férfi törvényes döntő. Vasárnap reggel 9 órakor: női törvényes döntő. Délután 4 órakor: férfi kard döntő.

A versenyen résztvévő városok közül Bukarest indul a legnagyobb létszámmal. Utána Ko-

FALVAK SPORTJA

Sportünnepség rendezésére készülnek a várfalvai dolgozó földműves ifjak

VÁRFALVA. — A várfalvai ifjuság eddig nem volt tisztában a sport és a testedés jelentőségével. A Román Munkáspárt Határozata után, az Ifjúságunk Kupa-versenyek során volt alkalma megismerkedni a testnevelés hasznos voltával. Ma már ugrópályákat látunk Várfalva dolgozó földműveseinek udvarán, ahol az ifjak ugrálnak, súlyt dobznak, az udvar sarkában pedig sajátmaguk készítette gyakorló kézigránattal hajógnak. Nagyon sokan megszerették az atlétikát és szorgalmasan gyakorolnak.

Eddig az ifjuság jelentős része azt mondta, hogy nincs kedve ugrálni, dobálni, futkározni, mert eleget kapálnak, kaszálnak egész nap a mezőn. Felfogásukat az iskolák padjaiból hazatérő diákok változtatták meg, akik feltárták előttük a testnevelés igazi értelmét. Szoros kapcsolatból teremtettek a falusi ifjak között, rendszeresen testedzésre szoktatták őket. Ma már nem elszigetelt jelenség, hogy a mező munkából hazatérő ifjak este 9—10 óráig tartanak edzést, mert a napi mun-

ka fáradalmait éppen a testmozgáson keresztül igyekeznek levezetni.

A sporttal való barátkozásuk annyira elmélyült, hogy sportünnepély megrendezését határozták el, melyen súlydobás, gránátdobás, kalapácsvetés, magasugrás, távolugrás és futás szerepelnek. A verseny megrendezésében segítségüket nyújt a Román Munkáspárt mellett a MNSZ helyi szervezete is.

Várfalva labdarugócsapata nem tud kialakulni, mert a játékosok egyrésze fegyelmetlen magatartást tanusít. Nem játszanak szíves-lelékkel. Már pedig lelkesedés nélkül nem lehet sportolni, nem lehet győzelmet elérni. Eredménytelen szereplésük egyik oka a sportfelelős gyengesége, aki nem tartja eléggé szem előtt az ifjuság testnevelésének fontosságát.

Községünk fiatalága azonban rövidesen megtalálja azt az egyedüli helyes utat, melyet a Román Munkáspárt megjelölt számukra, s mely a népi tömegsport kibontakozása felé vezet.

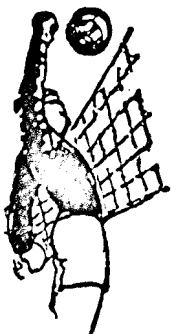
PATAKY JÓZSEF sportlevezető

Ma kezdődtek meg Szatmáron az országos vívóbajnokságok küzdelmei

Szervezet vívótermének zuhanyberendezését, továbbá szobrot öntenek a Vivó Szövetségnek, megemlékezésül, hogy az 1949. évi vívóbajnokságokat Szatmáron rendezték meg.

Kolozsvárról a következő versenyzők indulnak az országos bajnoki küzdelmekben: Kardban: Szántay II., Kőkösi, Guráth, Bartos dr. (KESE), Biró, Lázár, Mezei (Dermata). Törben: Uray, Hintz II., Orbán II., Munteanu (KESE), Barta (Dermata). Női törben: Hintz Emma, Nagy Margit (KESE), Cseh Margit, Papp Éva, Hammer Nóra (Dermata).

A férfiakkal kardban Szántay, Kőkösi és Bartos dr. (versenyen kívül), törben Hintz, Munteanu, női törben Papp Éva, Cseh Margit és Hitz Emma indulnak esélylyel és bármelyik számban könnyen kolozsvári győzelem születhet.

Megtisztítják

az érmihályfalvai tantestületet

Hetvenholdas nagygazda, volt népnyszó ügyvéd és horthysta hadbíró-százados jurakodtak be a demokratikus oktatók közé

ÉRMIHÁLYFALVA. (Kiküldött munkatársunktól). — Népköztársaságunk, a dolgozó nép állama és a Román Munkáspárt az egész országban meginduló kulturforradalom élgárdájának megtisztelő szerepét szánta a tanítóságnak. Eppen ezért megértően segítségére sietett a multban nehéz anyagi körülmények között élt tantestületi tagoknak és a tisztességes emberi életet biztosító fizetést nyújtotta számukra.

A munkásosztálynak és Pártjának ez a gondoskodása azonban fokozott felelősségérzetet és a demokratikus országépítés munkájába való fenntartás nélküli bekapcsolódást kívánja meg — teljes joggal — a tantestület tagjaitól — még Érmihályfalván is, ahol a tanítóság sokkal inkább a demokrácia ellen, mint annak megerősítésén és továbbfejlesztésén fáradozik.

Az elmúlt hónapban, június 26-án az érmihályfalvai tantestületi szakszervezet műsoros estet rendezett. A műsoros est összeállítására és általában az egész előadás egyáltalán nem a haladó szellemű kultúrát, hanem sokkal inkább a népellenes reakciót, a felvilágosultsággal szemben a miszticizmust és a babonát szolgálta.

A érmihályfalvai tantestület tagjai, de még a helyi MNSZ egyes vezetői is a lélekromboló egyházi reakció befolyása alatt állanak — állapítják meg a MNSZ megyei szervezetének felelősei.

Az ok igen egyszerű. Nem kell egyebet tennünk, mint megvizsgálnunk a tanítói kar társadalmi származását és osztály hovatartozandóságát. Tulnyomó részük a munkásosztállyal szembenálló, el-lenséges érzületű, volt kizsákmányolóosztályokhoz tartoznak. Kul-lakok, volt hadbírók, fasiszta vi-tézek.

Ragadjunk ki néhányat az itt összesereglett tanítói diszpendá-nyokból: Gáspár Zsigmond het-venholdas nagygazda, egész életén keresztül kizsákmányoló volt. Dr. Adorján Endre volt népnyszó ügyvéd, tüzkeresztes fővezér, aki mint horthysta partizánva-dász „hósködött”, zászlós korában véresre verte a keze alatt szolgáló katonákat. Dr. Hollós István volt hadbíró százados, akit a demokratikus Magyarországon mint háborus bűnöst köröznék és akit távollétében a demokratikus magyar bíróság súlyosan elítélt.

MÉG NÉHANY REAKCIÓS...

A demokrácia ellenes aknamunka fővezére az érmihályfalvai református tiszteletes, Sas Kálmán, aki mint az Ungváry-féle kémkedési ügy egyik főszereplője és a fasiszták határon átjuttatója tette ismertté nevét.

Sas Kálmán tiszteletes és Be-tukker Tivadar római katolikus lelkész minden vasárnap háromszori istentisztelettel, politikai természetű biblíamagyarítatokkal, a legkülönbözőbb rémhírek terjesztésével igyekeznek állandó nyugtalanságot kelteni a lakosság körében és így akadályozni a demokratikus szervezeti munkát. Az egyházi reakció hű segítőitársai a tanítókon kívül Salai Lajos gyógyszerész, Vaskó Vilma, Mol-nár Lóránt, Bartha Piroška tani-tónő és édesanyja, Székely kár-pitos-mester felesége, és még né-hányan.

Az érmihályfalvai népellenes tanítók, egyházi személyek és einkosaik bomlasztó demokrácia-ellenes munkájának mielőbb vé-got kell vetni. Kulakoknak, levi-tézelt horthysta partizánvadász ügyvédeknek, háborus bűnösök-ként körözött volt fasiszta hadbí-róknak semmi keresnivalójuk nincs és nem is lehet a nép neve-

lőinek sorában. Hogy ezek a sze-mélyek beszivároghattak a demo-kratikus tantestület tagjai közé az az illetékes tanfelügyelőség éberségének teljes hiányát mut-tatja.

Hasonló a helyzet a járáshoz tartozó Erkörtvélyes községben is, ahol június 28-án a községben lévő négy tanító közül egyet sem lehetett a községben találni, mert valamennyien a nagyváradi sza-botázsbíróság elé voltak idézve, mint vádlottak vetési szabotázs miatt. Nem is lehet ezen csodál-kozni, mert a négy erkörtvélyesi tanító és tanítónő közül három

— Kovácsné Bán Szeréna, Bíró Lajosné és Bán Irén — 19 hektá-rós nagygazda, akiknek egyálta-lán nem lehet szívügye a népi de-mokrácia megerősítése és fejlődé-sének meggyorsítása.

Ennek az áldatlan állapotnak a felszámolására a MNSZ megyei szervezete a Román Munkáspárt segítségével már meg is tette a szükséges intézkedéseket — a jö-vőben pedig az illetékes felsőbb tanügyi hatóságok fokozottabb éberségére van szükség, hogy ha-sonló esetek ne ismétlődhessenek meg.

(t.— k.—)

KOLOZS MEGYÉBEN

30 ezer juhot termékenyítenek meg mesterségesen

KOLOZSVAR. — A juhok mesterséges megtermékenyítésével igen szép eredményeket ért el a megyei ideiglenes bizottság állattenyésztési osztálya. Ezt a munkát most tovább folytatják. Az előkészületi munká-latokat rövidesen megkezdik.

A mesterséges megtermékenyítést a helyi állategészségügyi közeg-és a juhászok végzik az állatorvosok felügyeletével és irányításával. A tehetséges elemeket szeptemberben kéthetes tanfolyamra küldik, ahol elsajátítják a mesterséges megtermékenyítés elvégzésének módjait és megtanulják az összes fogásokat.

Ebben az esztendőben például a hidalmási járásban az összes juho-kat mesterségesen termékenyítik meg. Mintegy harmincezer anyaállatot termékenyítenek meg az akció során. Az állattenyésztési osztály kizáró-lagosan cigája báránnyok szaporítására szorítkozik a mesterséges meg-termékenyítés alkalmazásával. A cigája juhok a gyapja legalkalmasabb az ipari feldolgozásra. A curkána kosokat például még a nyár folyamán magtalanítják, hogy az a faj ne szaporodjon s helyette megindulhasson a széles méretekben kibontakozó cigájositás.

Megkezdődött az aratás Kolozs megyében

KOLOZSVAR. — A megyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztályának jelentése sze-rint Kolozs megyében is megkezdődött az aratás a dolgozó földművesek. A mult hét utolsó napján három járásban kezdődött el az aratás. A borsai járásban két hektár őszbúzá, a hidalmási járás-ban egy hektár őszbúzá és a bánffyhuynadi járásban fél hektár árpat arattak le.

A kedvező időjárás következtében rövidesen megkezdik az aratási munkálatokat. A harmadszori kapálást a megyében 7.222 hektár területen végezték el a dolgozó földművesek.

Takarékoskodjunk az idővel is!

Jó magasan jár a nap, dél-eltőt tíz óra lehet. A Mocs és Méhes községek közötti ország-ut porát földművesek léptei ve-rik fel. Vagy tizen lehetnek. Mő-göttük — egy kilométernyire el-maradva — másik csoport. Ke-zükben tejeskannákat visznek, két literesnél egyik sem na-gyobb. A nagy dologidőben las-san, fáradtan poroszkálnak az uton, pedig a mezőn éppen elég tennivalók akadnak.

Nem is kedvtelésből teszik meg a nagy utat, a tíz kilométert a méhesi dolgozó földművesek. Egy még fennálló, de könnyen kiküszöbölhető sulyos hiba kény-szeríti őket arra, hogy a legna-gyobb dologidőben idejüket vesz-tegessék.

Az Aprolactához, a tejgyűjtő központba viszik be egy-két li-ternyi tejfeleslegüket Mocsra. Minden nap meg kell tegyék az utat, hogy a tizenöt, vagy har-

minc lej értékű árut átadják. Ez három óra idővesztéséget jelent akkor indulnak utra, ha otthon, naponta. És a hiba sulyosodik a gazdaság táján már elvégezték azzal is, hogy nem egy, de több ember vesztegeti idejét, mert sze-mélyesen kell átadni a tejet.

Végezzünk egy egyszerű szá-mítást. Mi gazdaságosabb? Ha naponta száz, vagy kétszáz em-ber munkaidejéből három órát elveszít, vagy az, ha a mocsai Aprolacta naponta megbízottat küld ki szekérral Méhesre? Persze, hogy az utóbbi megoldás ész-szerűbb és gazdaságosabb. De er-re még nem jöttek rá Mocsra, de nem jöttek rá a megyei igazga-tóságnál sem.

Mit kell tehát tenni? A mocsai begyűjtő központ megbízottja reggelenként, jó nagy kanadérokkal felszerelve ke-ressen fel Méhes községet. Szekér-rel rövidebb is az út, meg a tej sem romlik el, mint most sok esetben megtörténik. Mert a mé-

hesi dolgozó földművesek csak akkor indulnak utra, ha otthon, gazdaság táján már elvégezték a legsürgősebb tennivalókat. Köz-ben pedig pihen a tej, s pihenés közben savanyodik. Mire aztán beérnek vele Mocsra, feldolgozza a meleg és a rázóadás: turó lesz a tejből.

Ez pedig nem cél. A cél az, hogy a begyűjtött tejet olcsó áron és jó minőségben a városi dol-gozókhöz juttassuk.

Ennek érdekében pedig kell változtatáson ügyvitelen az Aprolacta Mocs járási kérendeltsége. Nemzetgazdaságunk érdeke is megkívánja ezt, mert nem meg-oldd az, hogy legnagyobb do-logidőben száz számára pazarolják dolgozó földműveseink a munka-órát.

Hisszük, hogy gyorsan intézke-dni fog az Aprolacta, s kiküszö-böli a dolgozó földművesek jogos panaszáinak okát.

sz. gy.

Új villanytelepet építenek Zilahon

ZILAH. — (Tudósítónktól.) Felkerestük Vaida Margaretát a város ideiglenes bizottságának el-nökét, akitől a bizottság új, há-romhónapos munkaterve iránt ér-deklődünk.

Zilah városnak sokat kell fejlődnie ebben az évben — mon-dotta az ideiglenes bizottság el-nöke. — Ennek érdekében mun-katervet készítettünk. A munka-terv értelmében a város összes hidjait megjavítjuk, kitatarozzuk a Victoria épületét, illemhelyet építünk és nagy átalakításokat végzünk a városban.

A legnagyobb építkezés — folytatta —, a korszerű villanyte-lep felépítése lesz.

Az ügyviteli kérdésekről a bi-zottság elnöke az alábbiakat mon-dotta:

— Leegyszerűsítettük az ügy-vitelt, megszüntettük a bürokrá-ciát. A magunk hatáskörében old-juk meg a kérdéseket, nem kell többé a felesleges hatóságokkal levelezni, ami a multban rengeteg időt vett igénybe.

— Természetesen vannak még nehézségeink is. Nincsen például városi mérnökünk. Az üres állás betöltésére pályázatot írunk ki és mindent elkövetünk, hogy a dolgo-zó nép érdekeit szolgálva megold-juk a még fennálló nehézségeket. — fejezte be tájékoztatóját az ide-iglenes bizottság elnöke.

SINKA ZOLTÁN

Szamosujváron is fokozódik az egészségügyi munka

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnk-től). Nagy fogyatékossága volt a multban a városnak, hogy nem volt kórháza. Ez a régi rendszer hibája volt. A város vidéki központ, nagyon jó, egészséges levegője van, ennek ellenére nem volt egyetlen egész-ségügyi intézménye sem.

A felszabadulás után megindult a küzdelem a nép egészségének meg-védésére. Egészségházat alapítottak. A mult évben pedig egy 30 ágyas kórház létesült. Ionita György dr., a kórház vezető főorvosa fáradsá-got nem ismerve dolgozik, hogy a kórházat kibővítsék és korszerűvé te-gye. A helyi orvosok közül többen

rendszeres szolgálatot teljesítenek a kórházban.

Most a kórházon belül működik az egészség-ház, melynek vezető or-vosa Gavrilescu Nistor dr. A szak-szervezeti tagok és a részorvó sze-gény emberek ingyen gyógykezelés-ben és gyógyszer-ellátásban része-sülnek.

Új alapokra szervezték a vörös-keresztet is. A szamosujvári vörös-keresztnek 297 új tagja van. Ezután is nagy felvilágosító munkát végez-nek. Évvégére 500 új tagot akarnak beszerezni.

Most egy 3 hónapig tartó ápoló-nő képző tanfolyamon 24 fiatal vidéki

lány tanul. Dél előtt a kórházban gyakorlati, délután megfelelő egész-ségtani és ideológiai, valamint el-méleti kiképzést kapnak. A tanfo-lyam elvégzése után a hallgatók visszatérnek otthonukba, ahol egész-ségügyi állomásokat létesítenek. Az egészségügyi állomások ébren ör-ködnek a dolgozó nép egészsége fe-létt. Elsősegélynyújtásra rendezke-dnek be. A munkahelyekre, az isko-lákba egészségügyi szekrényeket rendeznek be.

Amint látjuk Szamosujváron az egészség védelmével komolyan fog-lalkoznak.

GABÁNY JÁNOS

A MNSZ szatmármegyei szervezetének tanfolyama

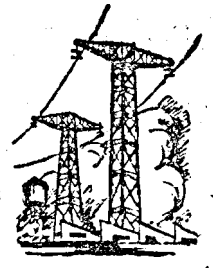
23 községben 450 földműves ismerkedik a marxi-lenini tanokkal

SZATMÁR. — (Levelezőnk-től). A Magyar Népi Szövetség szatmármegyei szervezete a politikai felvilágosító munka előmozdítására esli tanfolyam-sorozat-tal rendezett. Szatmáron három, Nagybányán két tan-folyam indult, heti egy-egy előadással. A városi szer-vezeteken kívül Csédreg, Kőkényesd, Turterebes, Kis-bábony, Dabóc, Halmt, Apa és Szénváralja közsé-gekben működnek tanfolyamok. Összesen huszonhárom községben 450 szegény- és középparaszt sajátítja el heti egy-egy előadáson a marxista-leninista tanokat.

A tanfolyam-sorozatot a januárban végetért tan-folyamokon észlelt hibák kiküszöbölésével rendezték

meg, ennek tudható a siker.

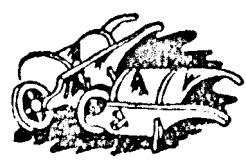
Természetesen vannak még hiányosságok is. A fal-sult tanítóság sora között egyre nagyobb azok száma, akik ért-... munkát fejtenek ki a MNSZ keretében. A tanítók vezetik a tanfolyamokat. Sajndlatos kivétel azonban Kőkényesd község, ahol a hét tanító közül egyik sem vállalta el a munkát. Így a szomszédos Csédreg községből kell átjöjjen minden alkalommal az ottani tanító, Veres Jenő. A kőkényesdi tanítóknak változtatniuk kell elzárkózó magatartásukon. Népi de-mokráciánkban rájuk hárul a dolgozó falusi nép kö-rében végzett felvilágosító munka egy része. Ezt a fel-datot pedig teljesíteniük kell.

Cséplési értekezletek a kolozsmegyei járásokban

KOLOZSVAR. — Az aratási és cséplési munkálatok sikeres elvég-zéséért a járási ideiglenes bizott-ságok elnökei és titkárai megbé-szélésen vettek részt a megyei ideiglenes bizottságnál. Az érte-kezleten az ideiglenes bizottságok elnökei és titkárai irányítást kap-tak a járási értekezletek megtar-tására.

A járási értekezleteket hétfőn reggel tartották meg a járási székhelyeken. Jelen voltak a já-rási és községi ideiglenes bizott-ságok elnökei és titkárai, valamint a helyi gazdasági előjárók. Fel-dolgozták az aratási, gyűjtési és cséplési munkálatok jó elvégzé-séhez szükséges teendőket. A já-rási értekezleteken résztvettek a megyei ideiglenes bizottság kikü-ldötti is

Tegnap még
külföldről hoztuk be
Ma már itthon állítják elő

a szatmári gépkocsizók termelő és gépjavitó szövetkezete

SZATMAR. — (Kiküldött munkatársunktól.) — Az országot szélén álló autól elkomorodott arccal kászálódott ki a gépkocsivezető. Tehetetlenül tárta szét karját és kijelentette:

— Nem tudunk tovább menni. Csak egy egész kis, jelentéktelen alkatrész tört el, de nincs tartalékomból és ez elég ahhoz, hogy...

Hány és hány esetben fordult ez elő. A beteghez siető orvos elakadt az életmentő injekciójával, a gyárak gépei lelassultak és egészen le is álltak, mert a nélkülözhetetlen nyersanyagot szállító teherautónak motorhibája akadt és csak több napos késéssel ért el az áru és így tovább sorolhatnánk fel a nehézségeket, az ország életét megbénító akadályokat, amelyek egy-egy apró alkatrész létén vagy nem létén függenek.

Ezt igyekeznek kiküszöbölni munkájával a nélkülözhetetlen autóalkatrészek gyártására berendezkedett szatmári „Gépkocsizók termelő és gépjavitó szövetkezete”.

— Dugattyúcsapszegeket, kardáncsuklókat, szelepeket, ZIS kormányösszekötőfejeket és egyéb fontos, nehezen beszerezhető alkatrészeket állítunk elő műhelyeinkben, amelyeket eddig mindig csak külföldről hoztunk be — mondja a műhelygépek zugása közben Sütő Péter, a szövetkezet technikai felelőse.

Ahogy géptől géphez megyünk és követjük utját egy-egy fontos

alkatrész végtelenül pontos munkálásának megtudjuk, hogy a szövetkezet dolgozói több igen bonyolult összeállítású szerszámot maguk állítottak elő, hogy feladataikat megoldhassák.

— Ma valamennyiünknek feltalálónak is kell lennünk — mosolyognak egy kis büszkeséggel, — mert egy kis ötlet sokszor többet segít, mint száz ember ereje.

A szövetkezetnek bőven van munkája. Állami megrendelésre dolgozik. Nehézségeik, főleg a nyersanyag terén mutatkoznak meg, de az ötletesség itt is sokszor a lehetetlennek látszó helyzetekben is megoldást nyújt. Így például, a szemünk előtt készül a gömbvasból hatszögletűre házilag átkovácsolt vasból az anyacsavar. Bizonyos, hogy ez meglasztja a munkamenetét és felesleges erőt von el, de reméljük, hogy rövidesen lesz a szövetkezetnek elegendő hatszögletű vasa is.

— A motorosztályon Tulán György, Csintalan József, az alvagyártásnál Wittlinger Árpád, Takács Elek, az esztergagépeknél Bován Mihály, Becze Béla, Talián József, a kovácsműhelyben Papp Sándor, a villamosági cikkeknél Jászai István és a karosszégiágyártásnál pedig Kovács László tünt ki a munkában — mondja Tudákos György szövetkezeti elnök.

Az aránylag kis üzemenk igen jól működő kávéháza van, ahol izletes és tápláló étkezést kapnak

előző áron a dolgozók. A fürdő is egészen korszerű.

— A fürdőt és a kantint Orosz György vezeti — mondják és őszinte elismeréssel emlékeznek meg Orosz György fáradságot nem ismerő munkájáról, amivel munkatársai egészségét védelmezi.

A raktárban zsirosan csillognak a csomagolásra váró, ujonnan elkészült alkatrészek. Úgyes kezek simítják rájuk a papírt, rakják be a dobozokba, hogy mihamarabb utra kelhessenek az állami üzletek autóalkatrészét árusító osztályai felé.

— Munkaerőnk, szaktudásunk és erős akaratumk van, hogy szinte a semmiből is elővarázsoltuk ezt a műhelyt — mondják a szövetkezet dolgozói — csak nyersanyagunk legyen és akkor nincs semmi baj. Tudunk annyit termelni, hogy a legfontosabb autóalkatrészek miatt ne álljanak le az ország kocsijai.

A műhelyekben bugnak a gépek és gyorsan megtelnek a raktárpolcok a szállításra kerülő alkatrészek dobozaival. Itt is, — mint az ország minden részében — az Állami Terv teljesítése és teljesítésének lebeg a gépek mellett álló dolgozók szeme előtt. A Terv, amely számukra is biztosítja a kellő nyersanyagot és az egész ország dolgozói számára a zökkenőmentes, boldogabb munkáséletet.

(—)

A szegénysorsu iskolás gyermekek részére nyári üdülő tábort létesítenek Kolozs megyében. A tábort még júliusban átadják hivatalosnak. Az ideiglenes bizottság ezzel az intézkedéssel biztosítani akarja azoknak a szegénysorsu gyermekeknek a nyaraltatását, akiknek nem áll módjukban résztvenni a nyaraláson.

A kerületi lakáshivatalok fokozottabb ellenőrzést indítanak a kiürült, de be nem jelentett lakások, az összeírásból kimaradt és a rendelkezésre álló lakások és butorozott szobák felett. Vítas esetekben helyszínen állapítják meg a tényleges helyzetet. A lakás és butorozott szoba iránt benyújtott kérések gyors elintézéséért a bizottság naponta összeül ezután. Egyébként a lakáshivatalok komoly küzdelmet indítanak a bürokrácia leküzdéséért.

Állami könyvtárkönyvtáriumot létesítenek Kolozsváron. A könyvkereskedést valószínűleg még július folyamán megnyitják. Helyiségül a volt „Erdély” könyvkereskedést jelölték ki.

Pár nappal ezelőtt az 1. és 2. pionir osztagoktól mintegy hatvan pionir önkéntes munkával hársfavirág gyűjtésen vett részt. Délután 3 órától este 7 óráig több mint 12 kilogramm hársfavirágot gyűjtöttek, amelyet átadtak a Centrofarmnak. A virág árából a szegénysorsu pionirok részére megrendelik a „Pionerul” című lapot.

A kötelező tejbeszolgáltatás teljesítéséért a városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya rövidesen ellenőrzést gyakorol a város területén lakó fejjállattal rendelkező gazdáknál.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cím a kiadóban és jellegűs hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS-VÉTEL

VESZÉK használt és rossz cipőket. Vörös Hadsereg-utja 1. Szuterin-lakás. 4986

MEGVÉTELRE keresek jó állapotban levő 3,5x3,5 méteres, nem perzsa szőnyeget. Ajánlatokat „Szőnyeg” jellegre a kiadóba. 5034

ELADÓ új hálószoba, kombinált szekrény, konyhabutor. Petőfi-utca 50., emelet, balra. 5045

ELADÓ asztali fűrógép, kézhajtású. Érdeklődni Zola Emil-utca 1 szám, házfelügyelőnél. 5046

ALIG használt férfi kerékpár, új gumikkal, holland Philips-rádió eladó. Pata-utca 48. 5047

JÓKARBAN levő Singer-varrógép eladó. Cím a kiadóban. 5049

ORION-rádió eladó. Cipariu (volt Heltai)-utca 4. 5050

VILLANY-JÉGSZEKRÉNY, Elektrolux-márkájú, villanyűtő és főzőkemenca AEG-márka, porszívógép eladó. December 30.-utca 2., portásnál. 5053

INGATLAN-LAKÁS

BUTOROZOTT szobát keres házaspár 6 hétre, belvárosban. Cimeket „Fürdőszobával” jellegre kiadóba. 5035

SÜRGŐSEN eladó Luncsi (Rét, Csongor)-utca 43 számú házastelek, 2 szoba, konyha, istálló, mellékhelyiség és kert. 5037

SÜRGŐSEN eladó kisebb ház, kerttel, tisztviselőtelepen, Molotov-utca 43. Cipészett. 6041

BUTOROZOTT szobát keresek azonnalra. A Magyar Opera tagja. „Nem főzők” jellegre a kiadóba. 5043

ÁLLAST KERES

INTELLIGENS nő, aki a háztartás minden ágában jártas, elmenne vidéki családhoz, hol családtagnak tekintenék. „Arvany” jellegre címeiket kiadóba kér. 5033

ÁLLAST KAPHAT

VENDEGLŐSÖK FIGYELMÉBE! Kávéházfényű felvezünk, teljes felszereléssel. „APROZAR” Dózsa-utca 24. 5048

KIFUTÓFIUT kerestünk vendéglőbe. Május 1.-utca 3. Tkv. 5049

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI koszorúk, fátylek, ruhák kikölcsonzése, eladás ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv. 5048

DIETIKUS, sótlán házikosztot keresek belvárosban. Cimeket „Diétikus” jellegre kiadóba kérek. 5032

MENYASSZONYI ruhák, fátylek, koszorúk kikölcsonzése. „Dahia” Horea-ut 35. Tkv. 5048

VAGONTÁRSAT keresek Magyarországra. Cím a kiadóban. 5038

ELVESZETT barna gyermekcipő megvalóítja adja át Erzsébet-ut 41 alatt. Jutalmat kap. 5040

FARKASKUTYA, him, 3 éves, állatbarátnak átadó. Csakds, ahol szabadon tartják. Cím a kiadóban. 5044

ELVESZETT zöld alapszínű, drapésillagos női mellény, Molotov-utca —Mátyás szobor utvonalon. Becsületes megtaláló juttassa el Muresan, Molotov-utca 18 címre, ahol jutalomban részesül. 5055

Judecătoria Populară Mixtă Carei

Dos. Nr. 1577-1949
Cartea de judecată civilă Nr. 256 din 13 Iulie 1949.

HOTAREȘTE: Admite în principiu cererea de esire din indiviziune înaintată de către reclamationtj Juhász Mihai și soția născută Török Ghizela din comuna Căpleni jud. Sălaj, cu petițiunea înregistrată la Nr. 1577 din 30 Iunie 1949 în contra părătilor Linzenbald Martin din Carei Str. Brăncoveanu Nr. 4, Trunk Ioan junior, Trunk Maria din Carei Str. Pasteur Nr. 11 Schulle Ștefan și soția născ. Bentea Magdalena din Căpleni jud. Sălaj, apoi Linzenbald Ecaterina, Linzenbald Maria, Linzenbald Margareta, și Linzenbald Elisabeta aceeași cu domiciliul în loc necunoscut, și în consecință:

dispune esirea din indiviziune și vinderea la licitație publică a imobilului situat în C. F. a comunei Căpleni Nr. 474 nr. top. 1450 arator intravilan în întindere totală 560 stg. p. împreună cu casă și celelalte clădiri și accesorii. Cu drept de apel în timp de 15 zile dela comunicare.

Data și pronunțată în ședința publică, azi 13 Iulie 1949, la sediul principal al Judecătoriei Populare Mixte Carei, Jud. Sălaj. Judecător ss. Eugen Ciocan. Grefier ss. Ioan Joldis. Asesori ss. Roth Alexandru și ss. Marin. caș Ioan. 5052

L. S.

Elveszett okmányok

Pierderi de acte
Az alábbi felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semm isnek nyilvánítták:

Următoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mânăle oricui s'ar afla:

1. Porzolt Ioan, Str. Dostoevski Nr. 54, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 18893-1947, eliberat de Miliția Cluj.
2. Botezan Dumitru, Str. Bebei Nr. 5, Dovada de minor Nr. 20062-1948, eliberat de Miliția Cluj.
3. vād. Papp Carolina, Str. Deportatilor Nr. 172, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 26278-1947, eliberat de Miliția Cluj, precum și Cartela de îmbrăcăminte tip. C. și Cartela de alimente tip. D1, eliberate de Secția Comercială Cluj.
4. Nistor Maria, Str. Olteanu Nr. 7, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.
5. Bittner Estera, Str. Lassalle Nr. 25, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.
6. Novák Ana și Novák Ileana, Str. Pata Nr. 40, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. și Dovada de minor, ambele fără număr din anul 1945, eliberate de Miliția Cluj.
7. Homan Ioan și Homan Iuliana, domiciliati în comuna Poștea, județul Cluj, Cartela de alimente tip. B. Nr. 400.402, tip. D1, Nr. 1133829 și tip. D2 Nr. 840976, eliberate de Secția Comercială Cluj prin organele CFR.
8. Mircea Alexandru, Str. Csa. ha Nr. 38, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 27.515-1947, eliberat de Miliția Cluj.
9. Molnár Iolanda, Str. Motilor 17, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 19462-1947, eliberat de Miliția Cluj.
10. Balogh Francisc, domiciliat în comuna Bontida, Nr. 198, județul Cluj, Cartela de alimente tip. C., eliberat de SMT Chendi-leana, județul Someș.
11. Macahrovski Anton, domiciliat în Târgu-Mureș, Universitatea Bolyai, Permis de conducere autovehicule Nr. 3780-1934, eliberat de Miliția Cluj.
12. vād. Iu Kovács Francisc, Str. Rubin Nr. 54, Carte de membru, eliberat de Cooperativa Victoria din Cluj.
13. Bernád Agneta, Piața Malinovski Nr. 1, Buletin de înscriere la Bir. Pop. Nr. 39588-1947, eliberat de Miliția Cluj, precum și Carnet ATP-1949, eliberat pe numele Agneta Vescan, născută Bernád. 5054
14. Brezlo Mihail, Str. Dostoevski Nr. 43, Livret Militar. 5039
15. Marosan Ana, Satu Mare, Str. Csokonai Nr. 2, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 9307-1945, eliberat de Miliția Satu-Mare. Tkv.
16. Pénzes Vasile, Carei, Str. Nicolae Iorga Nr. 36, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 6158. 1946, eliberat de Miliția Carei și Cartela de alimente tip. B. Nr. 423812 și Cartela de alimente tip. B. Nr. 423812 și Cartela de lemne de foc Nr. 456002, eliberate de Secția Comercială a Sfatului Popular Carei. Tkv.
17. Szöny Alexandru, Str. Scărilor Nr. 8, Dovada de minor Nr. 54.105-1948, eliberat de Miliția Cluj. 6021
18. Cuc. Victor, Carei Str. Liviu Rebreanu Nr. 17, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. fără număr, eliberat de Miliția Carei. Tkv.
19. Păscorian Augustin, Carei, Str. Moftinul Maro, Permis de bicicletă, fără număr, eliberat de Miliția Carei, în anul 1945. Tkv.
20. Szikszai Ernest, Carei Str. Vasile Lucaciu Nr. 6, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 1461-1946, eliberat de Miliția Carei. Tkv.
21. Șerban Ana, domiciliată în Valea lui Mihai, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 742.S, eliberat de Miliția Valea lui Mihai. Tkv.

HETI LOTO

Kihúzták a következő számokat a július 18-iki húzáson:

53, 22, 74, 70, 69, 68, 50

Az e heti prémium:
598.370 Lej

Üz. Geiger Józsefné szül. Tomasovszky Anna

87 éves korában elhunyt. Temetése július 19-én, kedden délután 5 órakor lesz a temetői nagykápolnából.

A gyászoló család